

archipel

Schoolcomplex - Kirchdorf

Sint-Franciscuskerk - Steyr

Maandag 17 JANUARI 2005 om 20.30 uur

RIEPL RIEPL (Oostenrijk)

in de Magdalenazaal, Magdalenastraat 27, 8200 Sint-Andries

Toegang tot de lezing van Riepl Riepl:

-> **Leden: gratis**

-> **Niet-leden (ook partners van leden): 7,00 €**

-> **Studenten: 5,00 €**

Reservatie gewenst: elke werkdag van 13.00 tot 16.00 uur op het secretariaat van Archipel: (050) 322 420 - info@archipelvzw.be

De kleine Europese landen blijven verrassen met ingetogen & beheerste architectuur. Na Zwitserland & Portugal, begint ook Oostenrijk zich stilaan te profileren op de internationale scène. In het kielzog van Baumschlager & Eberle, treden een aantal Oostenrijkse architecten duidelijk op de voorgrond.

Ze maken deel uit van een omvangrijke groep architecten die erin slagen in Oostenrijk een eigentijds oeuvre op te bouwen. Tijdens gesprekken met tal van hen op onze voorbereidingsreis eind 2003 en de eerste Archipelreis eind 2004, werd dit fenomeen herhaaldelijk besproken. Op de vraag waarom? antwoorden ze steevast dat de ondersteuning door provinciale architectuurcentra van niet te onderschatten waarde is voor de hedendaagse architectuur in Oostenrijk (elk van de 9 provincies heeft zijn eigen architectuurcentrum dat instaat voor promotie, publicatie, tentoonstellingen, etc...)

Navraag leerde ons dat de basis voor deze centra waarschijnlijk gelegd is eind jaren zeventig – begin jaren tachtig in Steiermark (de provincie rond Graz, ten zuiden van Wenen) & in Salzburgerland. In beide provincies kwamen mensen aan de macht die hedendaagse architectuur waardeerden en ondersteunden: de eerste architectuurwedstrijden werden ingericht, het ontwerp van openbare gebouwen gebeurde niet langer door een anonieme bureaucratie maar door gedreven, jonge architecten, ... Een van de eerste zichtbare resultaten was het ontstaan van de zogenaamde "Grazer Schule" op het eind van de jaren tachtig met oa. Klaus Kada & Riegler Riewe, architecten die ook nu nog een belangrijke rol innemen in het architectuurlandschap in & rond Graz. Met een aantal jaren vertraging volgden ook de andere provincies deze tendens waarbij de overheid als voorbeeldige en stimulerende bouwheer optrad.

In Tirol creëerde het toerisme vanaf de jaren tachtig een brede welvaart met een groot aantal particuliere opdrachten als gevolg. Deze vormden voor een aantal architecten een ideaal startpunt van hun carrière.

In Vorarlberg was het vooral een beweging van de basis, de "Vorarlberger Bauschule" die begon te ijveren voor een eigentijds en economisch bouwen. Belangrijkste exponent zijn uiteraard de ondertussen internationaal bekende Baumschlager & Eberle.

In de loop van de jaren negentig werd de ondersteuning door de overheid weliswaar teruggeschroefd, maar ondertussen waren de provinciale architectuurcentra ontstaan. Zij namen de stimulerende rol van de overheid over.

Als inleiding èn smaakmaker voor de Archipel-reis naar Oostenrijk in 2005, vroegen we Peter Riepl zijn werk toe te lichten in Brugge.

Peter Riepl (° 1952 Wels) werkt van 1988 tot 1994 samen met Thomas Moser. In deze beginperiode krijgen ze vooral aandacht door hun renovatie-projecten: in Hagenberg im Mühlkreis – zo'n 20 km boven Linz – verbouwen ze een vervallen kasteel naar een hedendaags **research-centrum RISC** (1986-89) en in Linz verbouwen ze een laatbarok gebouw naar een **internationale management-school Limak** (1990-98). Na het vertrek van Thomas Moser in 1994, besluit Peter Riepl te gaan samenwerken met Gabriele Riepl (° 1954 Linz) onder de naam Riepl Riepl.

Aanvankelijk blijven ze de aandacht trekken met geslaagde renovatie-projecten: in Pregarten verbouwen ze een industrieel complex naar het **kultuurcentrum "Bruckmühle"** (1992-99);

Midden jaren negentig wint Riepl Riepl de wedstrijd voor het **Offenes Kulturhaus Linz** (eerste fase : 1994-98 / tweede fase in werf). In dit ontwerp voor de verbouwing van een bestaand schoolgebouw naar een " kultuurhuis " komen een aantal themata duidelijk samen :

- *interpretatie van het bestaande* : beheerste en ingetogen ingrepen proberen de ruimtelijke kwaliteiten van het bestaande gebouw zoveel mogelijk bloot te leggen;
- *additief / contrast*: duidelijk, contrasterende nieuwe volumes worden toegevoegd, treden in dialoog met het bestaande schoolgebouw (nieuw volume boven en achter het bestaande gebouw) en creëren verrassende, nieuwe ruimtes en perspectieven;
- *abstractie*: de nieuwe ingrepen worden zo abstract mogelijk gedetailleerd, in duidelijk contrast met het bestaande;

In de tweede helft van de jaren negentig verschuift de klemtoon naar nieuwbouwprojecten. In de erg landelijke periferie van Steyr plaatsen ze twee compacte volumes – een industriehal en een kantoorgebouw voor de firma EAT, verbonden door een tentoonstellings- en circulatiegebouw. In plaats van het kantoorgebouw te enten op de luidruchtige autoweg – tegenwoordig de evidentie zelf -, kiezen ze er bewust voor om de kantoren achter de industriehal te situeren, uitkijkend op een nabijgelegen natuurgebied. Op die manier versterken ze de landschappelijke kwaliteiten van de omgeving en overstijgen ze de banale industriebouw: achter de massieve loods wordt de ruimte mysterieus en landschappelijk rustig.

In de nabijgelegen **Sankt Franziskaner Kirche in Steyr** (1995-2001) creëren ze temidden van de troosteloosheid van jaren-zeventig-hoogbouw hun eigen context. Een japans-geïnspireerde binnentuin met watervlak creëert een eigen sacrale sfeer, verbindt de kerk en de winterkapel en geeft verstillingsaan de weinige waardevolle ruimtes in de omgeving.

Hoewel de aandacht voor de latente ruimtelijke kwaliteiten behouden blijft evolueert hun ontwerpmethodiek: de additieve volumes van de beginjaren maken stilaan plaats voor een compactere en complexere volume-opbouw. De ruimtes worden niet langer eenduidig naast elkaar geplaatst, maar vervlochten tot een ambivalent geheel. De ingetogen, abstracte detaillering evolueert naar een complexere constructie en afwerking van het gebouw.

In het recente werk zet deze evolutie zich verder. Hun winnend wedstrijdontwerp voor een **polyvalente zaal in Hinterstoder** (1998-2002) plaatst een erg zelfbewust, compact en schijnbaar eenduidig volume in het centrum van dit gehucht, op het kruispunt van een aantal circulatielijnen. Voor de eerste maal experimenteren ze met een subtractieve ontwerpmethodiek : het rechthoek-rechtaan volume wordt doorsneden door circulatielijnen, vides en terrassen. Deze vormen overgangsruimtes van buiten naar binnen en laten een spannend, uitkragend volume ontstaan.

De polyvalente zaal (1999-2002) **en het scholencomplex in Kirchdorf a.d. Krems** (1999-2003) liggen in dezelfde lijn: duidelijk expressiever volumes die hun plaats in de omgeving gaan opeisen, maar hun opbouw nog steeds vinden in de bestaande context.

Hun recentste werken hernieuwen de aandacht voor het abstracte en compacte bouwvolume. Zo bouwen ze momenteel **een muziekschool In Windischgarsten** (2002-2005) en samen met Johannes Kaufmann het **Pflegeheim in Dornbirn** (2002-2005)

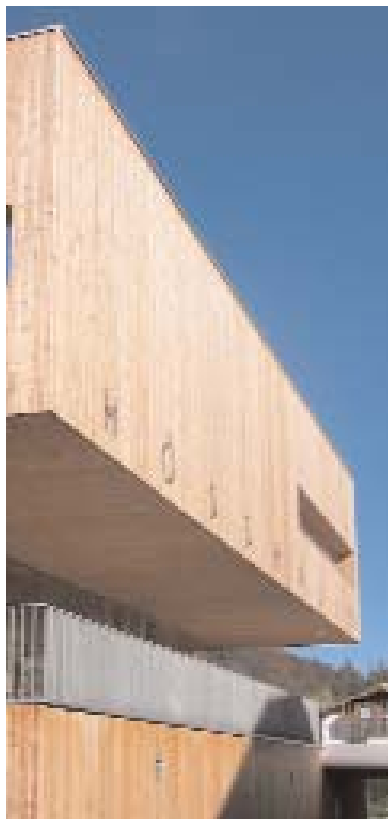
Hogeschool - Eistenstadt

Dinsdag 10 tot en met zaterdag 14 mei 2005

ARCHIPEL in OOSTENRIJK

voorlopige deelnemerslijst

Polyvalente zaal - Hinterstoder

ABELS Roland & SMEYS Jacqueline
BEHAEGEL Geert & GOVAERE Lieve
BEKAERT Bart
BEKKER Ludo
BERNAERT Mark
BERTEN Ignace
CAPPON Koen
CASTELLI Rinaldo
COKELAERE Johan & PAENHUYS Frieda
COUCKE Patrick
DE LAEY Christian
DE MEYER Mark
DE RAEYMAECKER Jeanne & SCHIPPERS Gerald
DEBRUYNE Gino
DECOCK Andie
DECORTE Roland
DEMEULEMEESTER Annemie
DERUYTTER Piet
DEVOLDER Geert
D'HONDT Stefan & LAPERRE Tine
DUDAL Roeland
FELIX Marc & VANBEVEREN Hilde
FRANCOIS Eddy & DE WOLF Caroline
FRANCOIS Pascal
GLORIEUX Lucas & Taelman Elza
GOOSSENS Miek
GRIEFING Petra
GRIMMELPREZ Stéphane & STEVENS Aline
HAGEN Louis & LAMBERT Karina
JULT Herman & VANDENHEEDE Liliaene
LAGAST Gilbert & BERTIER Marina
MAENHOUT Jan
NEUCKERMANS Herman & DILLEN Chris
NEYENS Daniël & LANSZWEERT Magda
PAUWELS Michel
PILLE Roger
REYN Luc
ROELANTS Robert
SALENS Pol & SALENS Olivier
SOMERS Rita
SOMERS Rudolf
SUPPLY Wim
SZEKER Domien
TOMME Frederik
VAN RAES Frank & DESMET Tineke
VANDE KERCKHOVE Ansfried
VANDENABEELE Géry
VANDENBERGHE Paul
VAN DE PUTTE Willem
VANHEUVERZWIJN Jan & VALEMBOIS Martine
VANHOVE Joost
VERHAMME Patrick & MOENS Marleen
VERMEIRE Hans
VOORUITZICHT nv
WOUTERS August

De architectuurreis naar Oostenrijk van 10 tot 14 mei is nog niet volgeboekt.
Er zijn nog een twintigtal plaatsen beschikbaar.

Inlichtingen en inschrijvingen via het secretariaat:
tel. 050/322 420 - fax 050/322 421 - e-mail: info@archipelvzw.be

---

ARCHIPEL KALENDER WERKJAAR 2004 - 2005

MA 20 tot ZO 26 SEPTEMBER 2004
ARCHITECTUURREIS VOOR JONGE ARCHITECTEN
ARCHIPEL IN OOSTENRIJK
ARCHITECTUURREIS NAAR MUNCHEN- LINZ- SALZBURG- GRAZ.

VRIJDAG 1 OKTOBER 2004
LEZING + BEZOEK TENTOONSTELLING BREUER
MONIEK BUCQUOYE: MEUBELS | JAN BRUGGEMANS: ARCHITECTUUR

DONDERDAG 21 OKTOBER 2004
GOVAERT & VANHOUTTE | GINO DEBRUYNE

BOMARBRE] [MARBRALYS
creators of composite stone since 1923

DINSDAG 9 NOVEMBER 2004
Werfbezoek **RESTAURATIE VAN HET KURSAAL IN OOSTENDE**
onder leiding van de architecten - restaurateurs,
in samenwerking met Oostende werf.vzw

MAANDAG 22 NOVEMBER 2004
FRANCISCO MANGADO (Spanje)

FOAMGLAS®
OPLOSSINGEN OM DUURZAAM TE BOUWEN

MAANDAG 13 DECEMBER 2004
WESSEL DE JONGHE (Nederland)

MAANDAG 17 JANUARI 2005 om 20u30
In Magdalenzaal, Magdalenastraat 27, 8200 Sint-Andries Brugge
RIEPL RIEPL (Oostenrijk)

DONDERDAG 17 FEBRUARI 2005 - om 20u30
In 't Leerhuys, Groeninge 35, 8000 Brugge
GUY CHÂTEL | PASCAL FRANCOIS

polygum®

DONDERDAG 3 MAART 2005 om 20u30
In Magdalenzaal, Magdalenastraat 27,
8200 Sint-Andries Brugge
BEARTH & DEPLAZES (Zwitserland)

 DELTALIGHT

DONDERDAG 17 MAART 2005 - om 20u30
In 't Leerhuys, Groeninge 35, 8000 Brugge
INLEIDING OMTRENT 'METAMORF' ARCHITECTUUR

DI 10 tot ZA 14 MEI 2005
ARCHITECTUURREIS VOOR ARCHIPEL LEDEN
ARCHIPEL IN OOSTENRIJK
ARCHITECTUURREIS NAAR MUNCHEN- LINZ- SALZBURG- GRAZ.
Er zijn nog een aantal plaatsen beschikbaar

Fazantenlaan 30 te St-Andries - tel: 050/ 322.420 - fax: 050/322.421
Secretariaat: ma tot vrij van 13.00 tot 16.00 uur
Rek.nummer:750-9072064-06

Voorzitter:	Marc Felix	Tel.059/70.21.80
Vice-voorzitter:	Wim Supply	Tel.050/33.84.00
Secretaris:	Willem Van de Putte	Tel.050/32.24.20
Penningmeester:	Ignace Berten	Tel.050/38.88.47
Ere vice-voorzitter:	Jan Vandewalle	
Beheerders:	Michel Van Langenhove	
	Annemie Demeulemeester	
	Joost Vanhove	
	Gery Vandenabeele	

met steun van de
**Vlaamse
overheid**

hoofdsponsor:

